

Hennyi Levelek, Tudósítások, és Egyebek.

Nro. 33.

A Magyar Kurir 38-ik darabjához.

Erdély Ország.

Brassó városa, minekutánna fél esztendeig a pestises környüállások miatt bézárva tartatott volna, Aprilis 16-ikán ismét kinyitott. Ágyú lövések, és minden harangoknak meg vonása jelentették ezt az örömet mind a lakosoknak mind a környeknek. A szegény lakosok könyveztek örömlökben, hogy a pestistől egészen megszabadultak és hogy már most a szabad járás kelés, és kereskedés felszabadítottak. A pestis dolgában kinevezett Királyi Commissarius Úr is, kinek bölts intézeteit a lakosok igen háládatos szívvel vették, a Commissionának több tagjaival ugyan Brassóba bementek. Talán fogunk még e részben az Orvos Doktoroknak is hasznos szolgálatairól az 6 dítséretekre nemelly környüállásokat közleni.

Elegyes Dolgok.

A Catalóniai tudósítások szerint VII Ferdinánd ifjú Spanyol Király ebbe a tartományba meg érkezvén felette nagy örömmel vétetett a lakosoktól. — Az Albufrai herczég Fr. Marsal Suchet, minden Frhadi seregeknek hatalmokban volt Spanyol erősségeket által adott Eö Felségének.

A Párisi levelek szerint, a Napoleon Ex Wrantzia Császár édes anyja *Letitia* egy milliomból álló penzióval Rómába fog lakni. — *Bonaparte Josef* volt Spanyol Király *Bonaparte Lajos* volt Hollandiai Királyok látogatására Lausannába ment; odá varatott *Yeomas* volt Westpháliai Király is. A Bonaparte familiájában legoko-

sabb ember volt *Bonaparte Lucian*, a kit a testvér bátyja Nápolyi Királynak akart tenni, de ő nem tsak fel nem vállalta, sőt inkább Olaszországban való örökségét el hagyván, feleségével s gyermekeivel együtt Angliába ment, s ott egynéhány esztendőttől fogva tsendes magánosságban élt, tanult és írt. Most az Anglus Kormányzék engedelmével Olasz Országi jószágába vissza menni szándékozik. Noha nagy kintsel bíró ember; még is mindazáltal igen takarekos, sőt szük asztalt szokott tartani, meily nem tettvén Angliai barátnak, midőn tudakozták volna tölle már két esztendővel ennekelőtte, miért nem él nagyobb költséggel, így felelt: *Nem lehet, úgymond, mert ma hólnap egynéhány Ex Királyt kell táplálnom.*

Az elmúlt 1813-ik esztendő Dehember hólnapjának utolsó napján, Felső Sziléziának *Kybnik* nevű helységében egy 114 esztendőös öreg ember holt meg, a ki igen munkás de azomban mértékletes életű ember volt, ifjabb korában szép telettséggel birt, de későbbben számos familiája miatt nagy szegénységre jutott. Négy felesége és sok gyermekei s unokái voltak. Az első feleségtől 3 gyermekei, 13 unokái, és 15 unokáinak unokái — a második feleségtől két gyermekei, 6 unokái, és 19 unokáinak unokái — a harmadiktól négy gyermekei, s 11 unokái — a negyedik feleségtől pedig 3 gyermekei maradtak, a kik még neveletlen állapotban vannak; következősképen ez a 114 esztendőös ember 76 főlől álló familiát hagyott elatben maga után.

Tudományos Jelentes.

Minekutánna T. N. Veszprém Vármegyében 17 esztendőkkig Al és Fő Magistratusi Fiskálisi, utóbb pedig 7 esztendőkkig Fő Birói hivatalokat viseltem, és ezt is életidőmnek hanyatlása miatt, a' múlt 1810-ik esztendőben önként letettem volna: testemnek és elmémnek még hátra lévő erejét arra kívántam fordítani, hogy kedves Hazámnak leg alább írással még valamit használjak. Erre nézve, minthogy még mi Magyarok a' Német remek munkákat utól nem értük; több ki-sebb és nagyobb munkáim között Magyarra fordítottam, és mind más nagy névű Tudósoknak, mind magamnak is feles jegyzéseivel megbővítettem: nagy érdemű Hálai Professor *Jakob* Lajos és Henrik Urnak igen derék munkáját, mellynek czímje: *Philosophische Rechts-Lehre, oder Natur Recht*, ilyen magyar titulus alatt: *Okosság törvénye, vagy böltselkedési Juss-Tudomány*, melly nyomtatásban mintegy 35 vagy 36 árkusra fog menni. Minthogy pedig az emberi jussoknak és kötelességünknek tudománya az embereknek javokra és világi állapotjokra nézve leg fontosabb, és a' Státusoknak dolgaiba is olly nagy befolyással bír, hogy valamint az órákat a' napok járásához, úgy az országai Alkotmányokat (Constitutziók) és egyéb törvényeket is, ha valóba jók és hasznosok akarnak lenni, ehhez az örökös directoriához kell alkalmaztatni; sőt e' nélkül senki is nyomos tudományú Törvénytudó nem lehet: kívánnám tehát ezen jelentett munkámat nyomtatás által közre bocsátani. De mivel sokféle fontos környulállásaim miatt, ezen munkámat terhelés nélkül saját költségemen ki nem adhatom: bátorkodom azért a' nagy érdemű Publikumhoz folyamodni, hogy a' jelentett igen hasznos sőt szükséges könyvnek kiadását *Subscriptiójával* elősegélteni méltóztassák. A' könyvnek arra, mint ez e-

ránt a' Könyvnyomtatóval értekeztem, mintegy két forint fog lenni; reménylen tehát, hogy ezen jó igyekezetemben annyival inkább segedelmet fogok nyerni, minthogy még tudomra valamely nyomos munka ezen tárgyról Magyar köntöshen meg nem jelent. — Kérem azért alázatosan a' mindjárt megnevezendő érdemes Urakat, és mind azokat, kiket a' Hazánk boldogsága és a' Magyar Litteratúrának gyarapítása lelkesít, hogy a' venni szándékozó érdemes Uraknak neveiket, Varmegyéiket és lakásoknak helyeit feljegyezni, és azokat vagy hozzám, vagy a' Pesti *Hazai Tudósítások* Írójához (kit is ezeknek öszve szedésére és nekem lejendő megküldésére alázatosan meg kérek) franközve beküldeni ne terhettessenek. — Igyekezem én is a' köz várakozásnak és reménységnek teltségem szerint megfelelni, és a' munkát mennél előbb lehet, kibocsátatni. — Nem fogok elfelejtezni a' Subscribens Urak neveit beszélő Urak illeendő jutalmáról is.

Az Érdemes Subscribens Urak neveiknek feljegyzésére alázatosan megkérem:

- 1-ször. A' Magyar Hazában lévő minden T. N. Vármegyéknek és Városoknak Magistratusi Fő- és Al-Fiskálisait.

- 2-ször. A' K. Universitásoknak, Akadémiáknak, Collegiumoknak, és Gymnasiumoknak Törvényt-tanító Érd. Professorait. Különösen pedig

- 2-ször. Bécsben T. *Decsy Samuel* Orvos Doctor és Újság Író Urat.

- 4-szer. Pesten, a' T. N. Vármegye Érd. Fiskálisai mellett, a' Hazai Tudósítók Érd. Íróját.

- 5-ször. Pápán pedig magam fogom beszélni az Érdemes subscribens urak neveket.

Költ Pápán Aprilis 28-ikán, 1814.
Felső-Óri. Oswald Sigmund
 T. N. Veszprém Vármegyének
 Törvényes Tábla-Biraja.